

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIFT IN

te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiemen.
Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 16 FEBRUARIJ.

Benoevingen.

De *Patrie* maakt eene opmerking, die niet zonder belang is, en wel over de versterking welke dezer dagen de magistratuur Bana, door een aantal benoevingen, heeft bekomen. Van de vijf-en-twintig is er geen enkele die niet tot het doktrinaire kamp behoort: zelfs de duëllist Desoer, pas substituut te Verviers benoemd, heeft de belooning gekregen voor zijne verkleefdheid aan het ministerie, en gaat van Verviers naar Luik over. De Orban's te Luik en de Allard's te Doornik, zijn nogmaals herdacht.

Men ziet meer dan ooit waar het naar toe gaat. Wie kan nog vertrouwen hebben in de onpartijdigheid der magistratuur, als men ziet dat men op deze het refrain van het liedje toepast:

Die 't beste razen kan en tiere,

Zit 't spoedigsten op de eerste bank.

In voorgaande tijden zou het schreeuwen en razen van eenen kandidaat, het afbreken van het gezag, het bulderen tegen de overheid het overtreden der wetten, eene veroordeeling voor de rechtbank en veel minder dan dat, enz. een hinderpaal voor eene benoeving zijn geweest. Nu intengendeel schijnt het eene aanbeveling te zijn, om te geraken daar waar alleen de kalmte, de bezadigheid en de onpartijdigheid hen brengen moest.

Beleedigers.

Te Brussel heerscht, zooals men weet den typhus, die nu gelukkig afneemt; maar die veel offers heeft gemaakt en 't meest nog in de groote families, welke in de andere gevallen van ziekte, het meeste zijn gespaard gebleven. Een aantal families hebben zich gehaast de stad te verlaten en zitten nu nog, in eene gezondere luchtstreek, betere dagen af te wachten.

Weet ge wie in die oogenblikken, in massa naar de hoofstad kwam om de zieken te verzorgen? De Zusters van Liefde: al de steden van België hebben er geleverd en zelfs uit de steden van Frankrijk zijn de moedige vrouwen gekomen om haren plicht te doen — en het is op dit oogenblik dat zekere doktrinaire bladen soortgelijke vrouwen beleedigen en met slijk werpen! Nu, 't is hun stielje — maar 't is dan toch wel een gemeen stielje.

Wij vragen enkel waar de vrouwen van hunne denkwijze zijn, die zich in dezen oogenblik gaan wagen, zooals de Zusters — waarvan er verscheidene aan de ziekte bezweken zijn — en die toch niet tegenstaande het gevaar, geene plaats aan een sterfbed open laten? Doe beter zoo gij kunt en durft, alvorens te beleedigen. (Handelsblad.)

Millele-Wet.

Men heeft in een dorp van Vlaanderen een heel goed middel uitgevonden, om zich van de hatelijke bloedwet te ontslaan en degene daar de beschuldigde kanerne te laten trekken die er plezier in vindt. Ziehier wat wij lezen in een gentsch blad en dat bij de loting van Everghem heeft plaats gehad:

Dank aan de zorgen van den burgemeester, en van den sekretaris Drubbel, hadden de lotelingen van Woudelgem zich onder elkanter verzekerd, en met eenen agent van milliciezaken een akkoord aangegaan, om al de mannen te leveren, die de gehate bloedwet van hunne gemeente zou openstellen. Daarbij werd ook besproken, dat de bezitter van het hoogste nummer zijne gezellen, op de gulharigste wijze, op spijs en drank zou onthalen. Zoo gezegd, zoo gedaan.

Aangenaam was het, die vrienden arm en arm het voor zoo vele families noodlottige spel te zien aanvangen; men hoorde daar noch het geschreeuw van overdevene blijdschap noch het gehuil der woedende wanhoop, kalm en blijgeestig verlieten lotelingen en bloedverwanten de zaal, en gingen op het dorpsplein zich bezig houden met die eenvoudige vermaken, welke Teniers ons in zijne tafereelen zoo natuurlijk schelst.

Dit feest verwekte eene zekere ontroering bij menigen huisvader, die zegde: gelukkige gemeente, waar zoo iets kan plaats vinden! ... Zou het voorbeeld, door Woudelgem gegeven, niet kunnen gevolgd worden.

Geene mannen die gewoliger zijn aan de klachten der lastenbetalers dan onze ministers. Men herinnert zich de meening, oppositie van alle slag, die verleiden jaar Indigische land door plaats hadden tegen de verzwaren onzer militaire lasten, en voornamelijk de petitionering in al de provinciën, om er de vermindering van te vragen.

Eiwel, ziehier hoe onze bestuurders er op antwoorden. Het budget van oorlog dat, verleden jaar, tot het schromelijk cijfer beliep van zes-en-dertig miljoen 841,800 fr., bedraagt dit jaar 36,885,000 frs. Zoo lathet gezamenlijke dor kredieten, eene vermeerdering oplevert van 43,200 fr., in vergelijking met 1868; maar zoo als de verslaggever doet opmerken, het meer komt in rekening voor 59,188 fr en 63 centiemen; zoo dat in wezenlijk had het budget van 1868 maar mocht berekend worden op fr. 36,782,611 — 38 centiemen. Er is dus voor 1869 eene wezenlijke vermeerdering van fr. 102,388 — 63 Ziedaar het budget van oorlog nogmaals vermeerderd met over de honderd duizend franks.

Wanneer komt er een einde aan dien rampzaligen aangroei onzer militaire uitgaven, tegen dewelken gansch het land sclert zoovele jaren reeds te vergeefs opstaat? ...

Een Held der jazulj-dagen.

Dezer dagen is er in het bedelaars gesticht van Saint-Denis, zekere Etienne Dillon, een werkmans, overleden, welke reeds tijdens de gebeurtenissen van juni 1848 had onderscheppen door eene daad, welke eenig is gemeld te worden, en die door den *Peuple* wordt verhaald:

« Het was aan de *barrière d'Italie*; generaal Brea was in de macht der oprerlingen gevallen, waaronder zich Etienne Dillon bevond. Die laatste werd als parlementair naar de tropen gezonden en hij nam de zending aan, welke hem was toevertrouwd.

— Wees gerust, zeide hij aan den officier, welke het bevel over het detachement voerde; ik blijf op mijn hoofd verantwoordelijk voor uwen generaal en men zal hem u teruggeven.

» Na die zaak afgedaan te hebben, keerde hij naar de zijnen terug; doch toen hij aan den post van den barreel (thans de marie van het 13^e arrondissement) was aangekomen, werd hij smartelijk getroffen, ziende dat de generaal door den kop geschoten was. Hij keerde onmiddellijk naar de soldaten terug en het woord tot denzelfden officier richtende, zeggende hij:

» Daar straks heb ik mij, op mijn hoofd verantwoordelijk gesteld voor het leven van uwen generaal; welnu de generaal is dood; hij is vermoord. Hier ben ik; pijkt met mij fusilleeren.

» De soldaten waren opgewonden; doch zij waren door zooveel heldenmoed getroffen. Echter mompelden eenigen hinner.

» — Stilte riep de officier, die man is een dapper; laat hem rustig lieggan.

» — Welnu, neen! riep Dillon uit; dewijl gij mij het leven laat behouden, heb ik eenen plicht te vervullen, en ik vraag de toelating om mij in uwe geleedren op te nemen om den generaal te wreken.

» Dit voorstel werd gestandigtig aangenomen en dewijl de aanval bijna onmiddellijk daarna plaats had, onderscheide Dillon zich door zijne dapperheid en onbeschoorn dheid. Die man, die onbekende held is gebrekkelijk en ellendig gestorven. Men mag niet denken, dat die geschiedenis een uitvindsel is, want al de feiten, welke wij hooger hebben aangehaald, kan men lezen in de dagbladen van het tijdstip en namelijk in den *Droit* der maand julij 1848.

Men schrijft uit Verviers, 12 februarij:

De dader van de moord op ons, waarvan de statie onzer stad het tooneel is geweest, is de genaemde Hallin; hij was over twaalf jaren exotriek-wachter op den spoorweg, toen hij zekeren nacht onder den trein viel, ten gevolge waarvan hij een arm verloor. Onbekwaam tot het werk welk hij uitoefende, kreeg hij eene plaats van boodschaplooper, die hij tot hertoe vervulde. Hallin was den 1 januarij gestraft geweest met vijf dagen afhouding van zijne jaarwedde. Bij het ontvagen zijner maand, toonde hij zijne ontvrede in had en liet bedreigingen hooren, zeggende, dat a in men binnen kort nieuws van hem zou hooren. Toen hij ontvpend en aangehouden was, zigde hij aan M. Paternoster, dat hij gelukkig was, dat men hem had aangehouden, want dat hij een kogel voor hem en een voor het statiehoofd had; met den laatste, voegde hij er bij, zou ik mij door den kop hebben geschoten. De schuldige is getrouwd en heeft verscheidene kinderen.

— Men herinnert zich dat de heer Feijde, doctor in de godgeleerdheid en het kerkelijk recht en leeraar aan de faculteit van godgeleerdheid der Hoogeschool te Leuven, naar Rome is geroepen, om deel te nemen aan de voorbereidende werken der algemeene kerkvergadering, die moet geopend worden den 8 december aansstaande. De heer Feijde behoort aan de speciale commissie van kerkelijke regeltucht en aan de besturende commissie. De H. Vader heeft hem verkozen, om tot spreker van het concilio te dienen. Deze hoogerzending vereert dengene, die er het voorwerp van is, alsook het gestucht van hooger onderwijs, waaraan hij toebehoort.

— Men schrijft uit Antwerpen:

Dezen morgen heeft zich eenen persoon op het bureel bij M. Lemmé vertoond, en alleen zijde met dien koopman, heeft hij eene revolver met zes loopen op de borst van den koopman gericht, zeggende, dat hij de wissel, die hij hem aanbodt moest tekenen. De wissel beliep niet minder dan 500,000 francs M. L., zijne koelbloedigheid niet verliezende, deed alsof hij aan de vraag wilde voldoen; maar eensklaps greep hij den dreiger bij den kraag, mankte zich meester van den revolver en riep om hulp. Men kwam spoedig toegesnel, en den vreemdeling welke schijnt een Fransman van zoo wat 20 jaren te zijn, is oogenblikkelijk aangehouden, en naar de gevangenis gebracht. Wel had en smeekte hij om losgelaten te worden, doch men had er wel te recht, geene ooren naar. De wissel door den vreemdeling in het vuur geworpen, is er nog in tijds gedeeltelijk uitgethaald en zal dus als bewijsstuk dienen.

— Men schrijft uit Antwerpen, 12 februarij:

Heden morgen is de Sukerni het tooneel eener vreeslijke vechtpartij geweest. Eeuge schapenstouwers van verschillende natien, ten getalle van 8 a 10, welke daar met eene kudde van ongeveer 800 schapen stonden, hadden ruzie gekregen. De dikke knuppels, waarmede deze mannen hunne schapen stouwen, vlogen welhaast in de hoogte; de eene slag volgde op den andere, en weldra waren er drie a vier der strijders buiten gevecht gesteld, en ze waren zoo duchtig afgeramd, dat men hen in de naburige herbergen moest brengen om verzorgd te worden. Vier anderen zijn door de politie naar het bureel van den commissaris gebracht, om zich te verantwoorden over deze baldadigheden. Wat de schapen betreft, deze vreedhevige dieren zijn allen van het slagveld in de naburige straten gevucht. Men denkt dat er verscheidene zullen verloren zijn.

— Men schrijft uit Charleroi, 14 februarij:

Dinsdag om elf ure s'avonds, werden de geburen van den germaenden Gibon, koolwerker te Chatelaine, door de kinderen van dezen laatste ontwaakt. In huis gedrongen zijnde, waren zij getunge van een ijselijk schouwspel. Gibon lag levensloos ten gronde, in het midden van eenen bloedplas; hij had aan den hals drij diepe sneden van een scheermes bekomen; zijner vrouw, die aan de handen eenige wonden droeg, zat nevens de kaebel ingestuimerd. Toen men ze hierover ontvraagd, antwoordde zij eenvoudig: « Hij heeft zich gedood. » De politie werd onmiddellijk onderricht en s'anderendaags begaven zich de onderzoeks-magistraten ter plaats.

Tot nu toe zweeft het grootste geheim over deze zaak. Is het wezenlijk een zelfmoord? Is het eene misdaad? Wat heeft er plaats gehad tusschen beide echgenooten gedurende dezen ijselijken avondstond? Gibon was maar 27 jaren oud; hij was zeer jong getrouwd, zelfs vooraleer te hebben gelot. Hij was niet gelukkig in zijn huwelijk. Zijne vrouw bedroeg hem; onlangs had zij de echtelijke woning verlaten met een haren kostgangers, eene somme van 300 fr., zegt men, medenemende; zij was slechts sedert eenige dagen teruggekeerd. De lijkchouwing is gedaan, maar niemand is tot nu toe aangehouden.

— Men weet, dat het onmogelijk is om des avonds de echte kleuren der stoffen te kennen. Groen schijnt blauw, kastanjekleur zwart, rood veranderd insgelijks. Als de dames tapijwerken willen maken, moeten zij hunne wol of zijde in den dag sorteeren. Het licht der lampen, keeren, gas, is zoo bedriegelijk; het verschild oneindig met het licht der zon, en geeft gansch andere tinten dan de wezenlijke kleuren. Het volgende eenvoudige middel laat toe de kleuren in den avond te onderscheiden: men neemt een bobijnje magnesiumdraad, en als men noodig heeft kleuren te sorteeren, houdt men den draad in het licht, en zoo verkrijgt men eene klaarte die gansch gelijkt aan die der zon. Men ziet aldus de stoffen in hunne wezenlijke kleur. De magnesiumdraad is tamelijk duur, maar hij moet slechts eenige sekonden branden en kan dus lang meegaan.

Buitenlandsch nieuws.

Frankrijk.

TEEKENS VAN VREDE.

Eenige fransche dagbladen vestigen de aandacht op de oefeningen, welke door de troepen, in garnizoen te Lyon worden gehouden. De infanterie-regementen worden iederen dag verscheidene uren geoefend in het schieten met de chassespots en in de nieuwe manoeuvres. Zoodra de hoornblazer het teken geeft, zegt de *Décentralisation*, ziet men de soldaten zich in twee geleedren plaatsen. De manschappen in het tweede gelid outdooren zich van hunne ransels, en deze worden geplaatst op de ransels van het eerste gelid; achter deze tijdelijke verschaning leggen de soldaten zich neer. Het eerste gelid opent een levendig vuur op den vijand, en het tweede gelid heeft niets anders te doen dan kardoezen aan te reiken, om het vuur zoo snel mogelijk te verrichten.

Italië.

In Florentie heeft men den 8 dezer eene aardbeving gevoeld in drie verschillende schokken, juist op den oogenblik dat talrijke personen van de gemaskeerde bals huiswaarts keerden.

Die aardbeving is gevoeld in geheel de vallei der Arno.

In Napels heeft het zoo hard gevrozen, dat niemand zich zulke koude herinnert. Din ten gevolge zijn de sterfgevallen aldaar vermeerderd tot 70 per dag.

In de vallei van den Rijn heeft verleden dinsdag een vreeslijk onweer met tempeest gewoed.

Engeland.

Uit Ierland wordt een zonderling voorbeeld van ultra-Protestantsche overdruagaamheid en dwepzucht medegedeeld. De eilanden van Arran op eenigen afstand van Galway gelegen, welke eene bevolking tellen van 3000 zielen, voornamelijk van de vischerij levende en van den Roomsch-katholieken godsdienst, zijn bijna geheel de eigendom van een paar dames, Digby genaamd, wier agent, de heer Thompson, op het eiland woont. Deze, door godsdienstijver aangespoord, vestigde eene Protestantsche school om de kinderen lezen en schrijven te leeren en hunne beginselen des godsdienst in te prenten. De priesters der Roomsche-katholieke kerk waarschuwden hunne gemeente tegen deze plannen, en de school bleef onbezocht. Maar de heer Thompson had andere middelen van bekeering. Hij verbood den invoer van brood uit Galway, en veranderde den schoolmeester in eenen bakker.

De inwoners wilden op die wijze niet gedwongen worden, en daar brood tot contrabande was verklaard en geen aanvoer uit Galway mocht geschieden, hebben wij gedurende drie maanden zonder brood geleefd. Eindelijk zonder de Roomsche-katholieke geestelijken van het eiland een verzoek aan graaf Spencer, om eene kanonneerboot naar Arran te zenden, ten einde den dwingeland te straffen. De verwondering van den nieuwen Onderkoning moet groot zijn geweest, toen hij, na 14 dagen aan het bewind te zijn geweest, werd verzocht, om door eene kanonneerboot een einde te maken aan de plagerijen van eenen man, die de visschers tot het Protestantsche geloof wenschte te bekeeren.

De heer Tompson ontkent het beweren der priesters, maar ontkent niet, dat hij aan de broodboot dagelijks het land heeft belet. Het verwonderlijkste van het geval is het verzoek om eene kanonneerboot tegen een enkel man af te zenden; een politie-agent zou daartoe voldoende zijn geweest, tenzij de man gekinderhaald behoorde te worden voor zijne kinderachtige overdruagaamheid.

De lord-mayor van Dublin heeft in den raad medegedeeld, dat hij naar Londen zal gaan, om aan de Koningin het verzoekschrift te overhandigen, dat het haar behagen moge om hare toestemming te geven aan de opheffing der Iersche Staatskerk, en dat hij terzelfder tijd het verzoek om amnestie voor al de gevangenen fenians zal indienen.

Volgens eene statistieke opgaven zijn in Engeland in het jaar 1868 gebruikt 15,668 ton linuën en katoenen lopen en 80,132 ton esparto of Spaansch gras, dat van Alicante en Caribagena wordt ingevoerd. Op het uit dit gras gefabriceerde papier worden de *Times* en bijna alle stuivers bladen gedrukt.